

עת"א 14089/03/18 - רחמים גרייב נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

04 אפריל 2018

עת"א 14089-03-18 גרייב נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז ואח'

לפני כב' השופט גרשון גונטובניק
העותר

רחמים גרייב
ע"י ב"כ עו"ד רונן טנקג'י

נגד
המשיבים

1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש מרכז
2. מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד טליה קלמרו

החלטה

לפני עתירה נגד ההחלטה להפסיק מינהלית את עבודות השירות של העותר, ולהורות על ריצוי יתרת תקופת המאסר שנגזרה עליו מאחורי סורג ובריח.

1. ביום 6.7.17 נגזר דינו של העותר לארבעה חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות, וזאת החל מיום 17.10.17. העותר התייצב לקליטה ולהצבה ביחידה הממונה, קיבל הסבר על כללי עבודות השירות, חתם עליהם, ונשלח לעבוד בבית התמחוי "יהדות בוכרה" שבתל-אביב יפו.

עד מהרה התגלו קשיים בביצוע עבודות השירות מצד העותר:

(א) ביום 26.10.17 נערכה עמו שיחת בירור ראשונה, שכן הוא סירב לבצע חלק מהמטלות שהוטלו עליו. לטענתו, הוא סבל מבעיות בריאות שלא אפשרו לו לבצע עבודה פיזית. הוא אף ציין כי הוא מוותר על המשך ריצוי עבודות השירות, ולכן זומן לריצוי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח ליום 26.11.17.

(ב) ביום 26.11.17 נערכה עמו שיחת בירור שנייה. העותר עמד על נסיבות אישיות קשות, וביקש לקבל הזדמנות אחרונה. הוא ציין כי "אני מבקש לקבל הזדמנות אחרונה לתפקד במסגרת עבודות השירות. מצבי האישי והמשפחתי השתפר". על רקע זה העותר הוזתר וקיבל הזדמנות נוספת לעבודה בבית חולים בתל השומר. כיוון שהמעסיק שם לא היה מוכן לקבלו, חזר העותר לעבוד בבית התמחוי "יהדות בוכרה".

(ג) ביום 14.12.17 דיווח המפקח כי העותר לא הגיע לעבודה ולא הודיע מראש על היעדרות, ואף לא ענה לטלפונים. כשנוצר עמו קשר עמד על בעיות שלא אפשרו לו להגיע.

(ד) ביום 17.12.17 נערכה עם העותר שיחת בירור שלישית. העותר הסביר כי עקב בעיות כלכליות הוא נאלץ לעבוד במסגרת נוספת וקשה לו להתמיד בעבודות השירות. לפניו משורת הדין שונה מקום עבודה, בינתיים,

עמוד 1

למקום אחר, והוא זמן לשימוע לפני הפסקה מינהלית ליום 22.1.18, אליו התייצב ללא תעודה מזהה, ונקבע מועד נוסף אליו התייצב עם תעודה מזהה. העותר הסביר כי לא הגיע לעבודות בגלל בעיות אישיות, וביקש הזדמנות נוספת לבצע את עבודות השירות. יצוין כי גם בחודש ינואר 2018 נרשמו לחובתו היעדרויות אותן תלה במצבו הבריאותי.

הממונה על עבודות השירות המליצה להורות על הפסקתן המינהלית. היא הצביעה על תפקודו הלקוי, סירוב לבצע עבודות מסוימות, ובעיות של אי התייצבות. למרות אמירותיו לא נראה כי חל שינוי בהתנהלותו. בגלל הקשיים שהציג ניתנה לו הזדמנות נוספת, והעותר לא עמד בה. מפקד מחוז המרכז בשירות בתי הסוהר קיבל את ההמלצה, והורה כי העותר ירצה את יתרת תקופת המאסר (106 ימים כאמור בהודעה שנשלחה לעותר) מאחורי סורג ובריח.

על החלטה זו הוגשה העתירה שבפניי.

2. לטענת העותר, לא ניתן די משקל בהחלטה למאפייניו ולקשייו האישיים. הוא הציג אישורים רפואיים שהצדיקו את היעדרותו, וסיפק הסברים להתנהלותו. הוא פירט נסיבות אישיות שלא אפרט כאן לאור צנעת הפרט, והצביע על כך שההליך הפלילי נגדו דרדר אותו כלכלית, ולכן נדרש לעבוד כדי להחזיר חובות. לעותר שלושה ילדים קטינים וילד נוסף צפוי להיוולד בקרוב. העותר לקח אחריות והביע חרטה וביקש הזדמנות נוספת ואחרונה לתקן דרכיו. כעת הוא שילם חלק מהחובות, ויוכל לעמוד במטלות הכרוכות בעבודות השירות. העותר עצמו ביקש במהלך הדיון הזדמנות אחרונה, והבטיח כי לא יתנהל עוד כפי שעשה בעבר.

המשיבה מתנגדת לקבלת העתירה. מדובר למעשה בבקשה לפנים משורת הדין, ולא נפלה כל טעות בשיקול דעת הגורמים המוסמכים. שעה שהעותר הסכים לרצות עונשו בדרך של עבודות שירות הוא ידע היטב את נסיבותיו האישיות, ולמרות הזדמנויות חוזרות שנתנו לו לא עמד במוטל עליו. לא ניתן להצדיק את התנהלותו בגין המצוקה הכלכלית לה הוא טוען.

3. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי בחומר שלפני נחה דעתי שדין העתירה להידחות.

אכן, נסיבותיו האישיות של העותר הן קשות, ומצערות, אך השאלה הניצבת בפני היא האם שיקול הדעת שהופעל בעניינו מצדיק התערבות שיפוטית. התשובה, לצערי, היא בשלילה. לא נפלה כל עילה המצדיקה התערבות בהמלצה בעניינו של העותר או בהחלטה לאמצה. בעניין זה אני נוהג להפנות להחלטתו של כב' השופט הנדל, המציבה את אמת המידה המשפטית לבחינת עתירות מסוג זה, וכך פסק (ברע"ב 4192/17 פלוני נ' שירות בתי הסוהר (פורסם במאגרים; 2017):

הפקעת עבודות השירות של המבקש לא נעשתה באבחה אחת של הפרת התנאים על ידו. נראה כי במקרה הנוכחי היה יחס רגיש ומבין כלפי המבקש בפעמים הראשונות שבהן לא התייצב לעבודות השירות. מידת הדין לא מוצתה עמו, אלא ניתנה לו אפשרות ואפשרות נוספת להתייצב לעבודות השירות כנדרש, גם כאשר נעדר מבלי להודיע על כך. רק כאשר התמיד המבקש במנהגו הוחלט להפקיע את עבודות השירות.

...

יש לזכור כי עבודות השירות אינן "תכנית כבקשתך". על הנאשם להתאמץ ולמלא אחר הוראות

הממונה, לכל הפחות נדרש הוא לעמוד בקשר ישיר עם הגורמים הרלוונטיים, בזמן אמת, ולשתף עמם פעולה. אין המדובר בהתנדבות, אלא בדרך חלופית מקלה יותר לרצות עונש מאסר, על כל המשתמע מכך. המבקש לא נהג כך (פסקה 2 להחלטה).

זוהי אמת המידה המנחה את דרכנו, והעותר לא עמד בה. בצדק ציינה המשיבה כי הוא נטל על עצמו את ביצוע העבודות שעה שידע על אודות קשייו האישיים. הוא לא ציית להוראות הממונים עליו, ולא התייצב לעבודתו. היה קיים קושי ליצור עמו קשר. ואחרי כל אלה, ובשל הנסיבות האישיות שלו, שאכן הצדיקו התחשבות, ניתנה לו הזדמנות נוספת, אלא שגם בה לא עמד. על רקע זה החליטו הגורמים המוסמכים שיש להפסיק הפסקה מינהלית את ריצוי עבודות השירות, ולא נמצא לי דופי בהחלטה כפי שנתקבלה וגם לא בתוכנה.

4. העתירה נדחת. על העותר לרצות את יתרת ימי המאסר שהוטלו עליו מאחורי סורג ובריח. על העותר להתייצב לתחילת ריצוי עונשו בבימ"ר "הדרים" **ביום 6.5.18 לא יאוחר מהשעה 10:00**, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על העותר לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס בטלפונים 08-9787377, 08-9787336.

המזכירות מתבקשת לשלוח ההחלטה, ולוודא טלפונית את קבלתה, וכן לסגור את התיק.

ניתנה היום, י"ט ניסן תשע"ח, 04 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.